З А К О Н
О ЗАДРУГАМА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се правни положај задруга, њихово оснивање, управљање и органи задруге, стицање и престанак статуса задругара, књига задругара, имовина и пословање задруге, фондови, расподела добити и покриће губитака у задругама, престанак задруге, задружни савези, сложене задруге, регистрација задруга, задружна ревизија, као и друга питања значајна за положај и рад задруге.

Појам задруге

Члан 2.

Задруга је правно лице, која представља посебан облик организовања физичких лица (у даљем тексту: задругар) која пословањем на задружним принципима остварују своје економске, социјалне, културне и друге интересе и која управљају и контролишу пословање задруге.

Појам задругара

Члан 3.

Задругар је физичко лице које је члан задруге и у целости или делимично послује преко задруге, односно које преко задруге продаје своје производе односно услуге, набавља производе или користи услуге потребне за обављање своје делатности или на други начин непосредно учествује у обављању делатности ради којих је задруга основана.

Задружне вредности и принципи

Члан 4.

Задруга се оснива и послује на задружним вредностима које се спроводе у складу са задружним принципима.

Задружне вредности су: самопомоћ, самоодговорност, демократичност, једнакост, правичност и солидарност које се спроводе у складу са задружним принципима, којима се, као смерницама конкретизованим у задружним правилима, чланови задруге руководе у управљању и пословању задругом.

Оснивање и рад задруга се заснива на следећим међународним задружним принципима:

1) добровољно и отворено чланство које подразумева да су задруге добровољне организације отворене за сва лица, која могу да користе њене услуге и која су спремна да прихвате одговорност чланства, без обзира на полне, социјалне, расне, политичке и верске разлике;

2) контрола од стране задругара остварује се кроз задругу као демократску организацију контролисану од стране својих чланова, који активно учествују у доношењу одлука и формулисању њене пословне и развојне политике, као и одговорност изабраних представника задруге свим члановима задруге. Сваки задругар има једнако право гласа у управљању и контроли пословања задруге (по принципу: један задругар – један глас);

3) економско учешће задругара остварује се тако што чланови доприносе капиталу својих задруга и демократски га контролишу. Задругарима припада право на ограничену накнаду, ако је примају, на име капитала насталог оснивачким улогом чланова. Чланови издвајају вишкове за неке од следећих циљева: 1) развој задруге, што се може остварити кроз успостављање задружног фонда чији је макар један део недељив; 2) подела задругарима у сразмери са њиховим трансакцијама које су имали са задругом и 3) подршка другим активностима одобреним од стране чланства;

4) аутономија и независност задруге се огледа у самосталности организације, самопомоћи задруге којом управљају и коју контролишу задругари. Задруга чува своју самосталност, независност, демократску управу својих чланова и када закључује уговоре са другим субјектима, укључујући и државне органе, или када прикупља капитал од трећих лица;

5) образовање, обука и информисање односи се на улогу задруге да обезбеди образовање и обуку за своје чланове, изабране представнике, менаџере и запослене, да би они могли ефективно доприносити развоју својих задруга и информисању шире јавности, а нарочито информисању младих о задругарству и погодностима које оно пружа;

6) међузадружна сарадња указује на чињеницу да задруге најделотворније служе својим члановима, тако што раде заједно кроз локалне, регионалне, националне и међународне структуре;

7) брига за заједницу се манифестује кроз активности задруге у складу са одрживим развојем својих заједница кроз политику одобрену од стране њихових чланова.

Задруга као правно лице

Члан 5.

Задруга стиче својство правног лица уписом у регистар који води орган надлежан за послове регистрације привредних субјеката (у даљем тексту: Регистар), у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Задруга се не може организовати као привредно друштво у смислу закона којим се уређују привредна друштва или као други облик организовања, нити се може припојити или спојити са привредним друштвом или другим правним лицем које није задруга, нити променити облик у привредно друштво или друго правно лице.

Задруга може бити оснивач, односно члан другог правног лица, у складу са законом и задружним правилима.

Огранак

Члан 6.

Задруга може да образује један или више огранака.

Огранак је издвојени организациони део задруге који нема статус правног лица и преко кога задруга обавља делатност у складу са законом.

Огранак има своје место пословања, претежну делатност и заступника, а послове са трећим лицима обавља у име и за рачун задруге.

Задруга неограничено одговара за обавезе према трећим лицима које настану у пословању њеног огранка.

Пословно име

Члан 7.

Задруга послује под регистрованим пословним именом.

Пословно име задруге обавезно садржи ознаку врсте задруге, правне форме, назива задруге и места седишта.

Искључиво привредни субјекти који су регистровани и послују у складу са овим законом имају право и обавезу да у пословном имену користе реч „задруга”.

Задруга може у пословању, поред пословног имена, да користи и скраћено пословно име, као и пословно име на страном језику, ако су та имена наведена у оснивачком акту и регистрована у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Скраћено пословно име обавезно садржи назив и правну форму.

Пословно име односно назив задруге не може да буде заменљиво са пословним именом, односно називом друге задруге, другог привредног субјекта или другог правног лица, нити да изазива забуну о идентитету и делатности задруге или повезаности са привредним друштвом, те да вређа права интелектуалне својине, односно друга права.

Седиште и адреса за пријем поште

Члан 8.

Седиште задруге је место на територији Републике Србије из кога се управља пословањем задруге.

Седиште задруге одређује се оснивачким актом.

Достављање се врши на адресу седишта задруге.

Изузетно, задруга може да има посебну адресу за пријем поште на коју се врши достављање.

Делатност задруге

Члан 9.

Задруга може обављати законом дозвољене делатности.

Претежна делатност задруге одређује врсту задруге.

Претежна делатност је она делатност која је као таква одређена оснивачким актом и уписана у Регистар.

Врсте задруга

Члан 10.

Задруге се могу основати као земљорадничке или пољопривредне, стамбене, потрошачке, занатске, радничке, студентско-омладинске, социјалне, здравствене, као и друге врсте задруга за обављање производње, промета робе, вршења услуга и других делатности у складу са овим законом.

Образовање и рад ученичких задруга уређује се прописима из области основног и средњег образовања и васпитања.

Члан 11.

Земљорадничке или пољопривредне задруге могу бити опште и специјализоване (ратарске, воћарске, повртарске, виноградарске, сточарске, пчеларске и др.).

Земљорадничке или пољопривредне задруге производе, преузимају, откупљују, прерађују и продају пољопривредне, прехрамбене и друге производе задруге и задругара, снабдевају задругаре репродукционим материјалом, енергентима, средствима за производњу, деловима за пољопривредну механизацију и другом робом, врше промет роба и услуга задруге, задругара и за задругаре и пружају услуге домаћинствима пољопривредника у организовању и развоју сеоског туризма и врше све остале послове од интереса за пословање задруге.

Специјализоване земљорадничке задруге организују производњу одређених производа, њихову прераду и пласман на тржишту.

Стамбене задруге, као инвеститори и извођачи радова, организују изградњу и одржавање, граде и одржавају станове, стамбене зграде, гараже и пословни простор за задругаре, ангажовањем средстава и рада задругара и других физичких и правних лица. Ангажовање средстава и личног рада задругара се уређује појединачним уговором између стамбене задруге и њених чланова у складу са позитивним прописима и задружним правилима.

Потрошачке задруге обезбеђују заједничку набавку услуга и роба за своје задругаре.

Занатске задруге израђују и продају своје занатске производе и производе домаће радиности, као и занатске производе и производе домаће радиности својих задругара, обављају занатске услуге и снабдевају задругаре материјалом и средствима за производњу.

Радничке задруге производе и продају своје производе и пружају услуге, обављајући делатност кроз економско удруживање задругара који су по правилу, уједно и запослени, у складу са прописима којима се уређује област рада, у задрузи која је њихов послодавац.

Студентско-омладинске задруге, на организован начин обезбеђују задругарима обављање привремених и повремених послова код привредних субјеката у складу са прописима којима се уређује област рада, а у циљу стицања допунских средстава за школовање и задовољење основних социјалних, културних и других личних и заједничких потреба.

Социјалне задруге обављају различите делатности ради остварења социјалне, економске и радне укључености, као и задовољења других сродних потреба припадника угрожених друштвених група или ради задовољења општих интереса унутар локалне заједнице.

Социјални циљеви социјалне задруге се ближе одређују задружним правилима.

Социјалне задруге дужне су да најмање половину остварене добити, односно вишка прихода над расходима, које остварују обављањем делатности улажу у унапређење и остваривање постављених социјалних циљева.

Под припадницима угрожених друштвених група, у смислу овог закона, сматрају се лица која припадају друштвеним групама које се налазе у стању социјалне потребе у складу са законом који уређује област социјалне заштите и обезбеђивања социјалне сигурности грађана и законом који уређује забрану дискриминације.

Здравствене задруге пружају помоћ задругарима и члановима њихових породица кроз помоћ за добровољно здравствено осигурање, набавку лекова, финансирање трошкова лечења и друге видове помоћи.

Задруге се могу оснивати и за обављање других делатности које нису забрањене законом.

Посебна заштита

Члан 12.

Задруга ужива посебну заштиту Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе у обављању њене претежне делатности.

Посебна заштита из става 1. овог члана огледа се у подстицању задругарства мерама економске, аграрне и стамбене политике, као и других развојних политика, укључујући давање одговарајућих олакшица и погодности, које се утврђују посебним прописима, као и могућности оснивања посебних фондова (фондација) за развој задруга од стране јединица локалне самоуправе или аутономне покрајине или обезбеђивањем средстава у буџету јединица локалне самоуправе, аутономне покрајине и републике.

Сходна примена

Члан 13.

На сва питања која се односе на задруге, а која нису посебно уређена овим законом, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује правни положај друштава са ограниченом одговорношћу.

II. ОСНИВАЊЕ ЗАДРУГЕ

Члан 14.

Задруга се оснива на оснивачкој скупштини, закључењем уговора о оснивању, усвајањем задружних правила и избором органа.

Најмањи број оснивача

Члан 15.

Задругу може основати најмање пет пословно способних физичких лица.

Најмањи број оснивача задруге из става 1. овог члана, не могу чинити лица која живе у заједничком домаћинству са оснивачем.

Оснивачи и задругари могу да буду домаћа и страна физичка лица у складу са законом.

Средства за оснивање и пословање задруге

Члан 16.

Зависно од циљева оснивања и потребних средстава за оснивање и пословање, задруге се могу оснивати улозима или чланаринама, у складу са уговором о оснивању и задружним правилима.

Оснивачка скупштина

Члан 17.

Оснивачку скупштину сазива представник оснивача који су одлучили да оснују задругу.

Оснивачка скупштина се може одржати и пуноважно одлучивати ако скупштини присуствује најмање пет оснивача.

Оснивачка скупштина доноси одлуке већином гласова присутних, уз услов да је потребно минимум пет гласова оснивача за доношење одлука.

Већином гласова присутних лица из става 2. овог члана, оснивачка скупштина бира председника који води седницу скупштине.

Оснивачи су дужни да улоге, односно чланарине уплате на рачун задруге у року од 30 дана од дана одржавања оснивачке скупштине.

На оснивачкој скупштини задруге води се записник у писаном облику.

Оснивачки акт

Члан 18.

Оснивачки акт задруге је уговор о оснивању који се закључује у писаној форми.

Потписи оснивача на уговору о оснивању оверавају се у складу са законом којим се уређује овера потписа.

Уговор о оснивању садржи:

1) пословно име и седиште задруге;

2) лично име и пребивалиште, јединствени матични број сваког оснивача, односно за странца број пасоша и државу издавања или број личне карте за странца у складу са законом којим се уређују услови за улазак, кретање и боравак странаца на територији Републике Србије, односно пословно име, адресу седишта и матични број задруге која је правно лице у случају сложених задруга;

3) претежну делатност задруге;

4) лично име првог директора задруге или лично име лица које ће заступати задругу као вршилац дужности директора;

5) податак да ли задруга послује са улозима или чланаринама;

6) износ основног капитала, износ и време уплате новчаног улога сваког оснивача, опис врсте, вредност, начин и време уношења неновчаног улога сваког оснивача;

7) износ, време и начин плаћања чланарине за оснивање задруге која се оснива и послује без улога;

8) начин обезбеђења средстава за покриће трошкова оснивања;

9) друга питања од значаја за оснивање задруге.

Оснивачки акт мења се одлуком скупштине задруге у складу са овим законом.

Потпис председника скупштине на измењеном оснивачком акту из става 4. овог члана оверава се у складу са законом којим се уређује овера потписа, ако је то предвиђено оснивачким актом и ако је та обавеза регистрована у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Законски заступник задруге у обавези је да након сваке измене оснивачког акта сачини и потпише пречишћени текст тог докумената.

Задружна правила

Члан 19.

Задружна правила су општи акт задруге којим се уређује управљање задругом, унутрашња организација задруге и друга питања у складу са овим законом.

Задружна правила садрже одредбе о:

1) пословном имену и седишту задруге;

2) делатности задруге;

3) циљевима и основним смерницама пословне политике задруге;

4) условима и начину стицања и престанка статуса задругара;

5) одређивању органа који доносе одлуке о прихватању захтева за приступање задрузи и искључењу задругара из задруге у складу са одредбама овог закона;

6) правима и обавезама задругара према задрузи и задруге према задругарима;

7) износу основног капитала задруге у време оснивања, као и начину и условима за његово повећање и смањење;

8) минималној вредности новчаног улога, односно чланарине оснивача и задругара који приступају задрузи после оснивања, начину и времену њихове уплате односно начину утврђивања вредности и начину и времену уношења неновчаних улога тих задругара;

9) начину доношења одлуке о повећању и смањењу улога и правима и обавезама задругара у погледу повећања улога, као и начину доношења одлуке о повећању или смањењу висине чланарине код оних задруга које се оснивају са чланаринама;

10) начину утврђивања и исплате улога задругарима, у случају престанка статуса задругара;

11) броју чланова, начину избора, односно, разрешењу чланова органа управљања задруге;

12) избору, опозиву, правима и обавезама представника задругара, ако скупштину чине њихови представници;

13) образовању управног и надзорног одбора уколико задруга има мање од 20 задругара;

14) сазивању седнице органа задруге, начину рада и другим питањима која се односе на рад и одлучивање органа задруге;

15) поступку и надлежности органа задруге за изјављивање приговора на извештај задружног ревизора;

16) врсти и износу јемства, уколико је предвиђено обавезно јемство, изузев за задруге које се оснивају уплатом чланарине;

17) расподели добити и покрићу губитака задруге;

18) књизи задругара;

19) обавештавању задругара и пословној тајни задруге;

20) међузадружној сарадњи;

21) омогућавању и финансирању образовања и информисања задругара и других лица;

22) статусним променама и престанку задруге;

23) општим актима задруге и начину њиховог доношења и

24) другим питањима од значаја за управљање и пословање задруге.

Законски заступник задруге и председник скупштине задруге у обавези су да након сваке измене задружних правила сачине и потпишу пречишћени текст тог докумената.

Основни капитал и улози задругара

Члан 20.

Уколико задругари улажу у задругу улоге, они могу бити новчани и неновчани.

Неновчаним улогом сматрају се ствари и права изражени у новчаној противвредности.

Улози задругара чине основни капитал задруге.

Минимални основни капитал задруге износи 100 динара.

Задружним правилима одређује се минимални појединачни улог.

Улог и део улога се не могу враћати задругару, залагати нити бити предмет извршења или обезбеђења за обавезе задругара, за време трајања статуса задругара.

Задругар може имати само један улог у задрузи.

Улози задругара не морају бити једнаки.

Улог задругара не може се преносити правним послом.

Повећање и смањење основног капитала

Члан 21.

Основни капитал задруге може се, одлуком скупштине задруге, повећати: улозима нових задругара, повећањем улога постојећих задругара или претварањем нераспоређене добити, односно расположивих резерви за те намене, улозима задругара.

Основни капитал задруге може се смањити одлуком скупштине задруге, али не испод законом прописаног минималног новчаног оснивачког капитала из члана 20. став 4. овог закона.

Чланарина

Члан 22.

Задруге које се оснивају без улога задругара, средства за оснивање и пословање обезбеђују из чланарине задругара.

Износ чланарине одређује се задружним правилима у једнаком износу за све оснивање, као и за задругаре који приступе задрузи након оснивања.

По престанку статуса задругара, чланарина се не враћа.

Одредбе овог закона којима се уређује основни капитал, не примењују се на задруге које се оснивају и послују са чланаринама.

III. СТИЦАЊЕ И ПРЕСТАНАК СТАТУСА ЗАДРУГАРА

Стицање статуса задругара

Члан 23.

Статус задругара стиче се оснивањем задруге или приступањем задрузи, на начин и под условима прописаним овим законом и задружним правилима.

Лица која приступе задрузи након оснивања имају једнак статус као оснивачи задруге.

Статус задругара не може се стећи само на основу уплате улога или чланарине, односно уноса улога.

Да би лице стекло статус задругара у земљорадничкој или пољопривредној задрузи потребно је да се бави послом који је одређен делатношћу задруге што се уређује задружним правилима.

Статус задругара студентско-омладинске задруге може стећи лице које није млађе од 15 година ни старије од 30 година.

Задругар студентско-омладинске задруге млађи од 18 година, може да обавља привремене и повремене послове под условима прописаним одредбама које уређују права, обавезе и одговорности из радног односа, односно по основу рада.

Приступање

Члан 24.

Статус задругара приступањем задрузи може стећи свако пословно способно физичко лице, као и лице из члана 23. ст. 5. и 6. овог закона, које поднесе писани захтев за приступање, а у складу са овим законом и задружним правилима.

Акти о приступању

Члан 25.

Статус задругара приступањем задрузи стиче се на основу одлуке о прихватању захтева за приступање и потписивањем приступне изјаве.

Одлуку о прихватању захтева за приступање задрузи доноси орган задруге одређен задружним правилима.

Задруга је дужна да, најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтева, писмено обавести подносиоца захтева да ли је захтев прихваћен.

Ако задруга о својој одлуци не обавести подносиоца захтева у року из става 3. овог члана, сматраће се да је захтев одбијен.

Подносилац захтева чији је захтев одбијен, има право жалбе скупштини задруге, у року утврђеном задружним правилима.

Скупштина задруге мора да донесе одлуку по жалби на својој првој наредној седници.

Одлука о прихватању захтева за приступање

Члан 26.

Одлука о прихватању захтева за приступање задрузи садржи:

1) лично име и пребивалиште, јединствени матични број сваког оснивача, односно за странца број пасоша и државу издавања или број личне

карте за странца у складу са законом којим се уређују услови за улазак, кретање и боравак странаца на територији Републике Србије;

2) износ новчаног улога или чланарине, односно опис врсте и вредност неновчаног улога које лице које приступа задрузи уноси у задругу;

3) врсту и износ јемства, ако постоји;

4) време уплате, односно начин и време уношења неновчаног улога и

5) друге одредбе одређене задружним правилима.

Одлука о прихватању захтева из става 1. овог члана и задружна правила, достављају се лицу које приступа задрузи.

Приступна изјава

Члан 27.

Лице чији је захтев за приступање задрузи прихваћен, приступа задрузи потписивањем приступне изјаве која садржи: лично име, пребивалиште, јединствени матични број, односно за странца број пасоша и државу издавања или број личне карте за странца у складу са законом којим се уређују услови за улазак, кретање и боравак странаца на територији Републике Србије, изјаву потписника да прихвата права, обавезе и одговорности задругара утврђених задружним правилима, одредбе уговора о оснивању, да је упознат са обавезама задруге насталим пре потписивања приступне изјаве и друге одредбе одређене задружним правилима.

Престанак статуса задругара

Члан 28.

Статус задругара престаје:

1) иступањем;

2) искључењем;

3) смрћу задругара;

4) престанком задруге и

5) из других разлога утврђених задружним правилима у складу са овим законом.

Иступање

Члан 29.

Задругар иступа из задруге на основу писане изјаве о иступању.

Статус задругара престаје када задруга прими његову писану изјаву о иступању, осим ако у задружним правилима није одређен отказни рок, који не може да буде дужи од шест месеци.

Када члану задруге престане статус задругара он и даље одговара за настале обавезе према задрузи.

Искључење

Члан 30.

Задругар се искључује из задруге када: намерно или из грубе непажње угрожава или отежава остваривање заједничких интереса чланова задруге, када не остварује пословну сарадњу са задругом из делатности задруге у

временском периоду одређеном задружним правилима, као и из других разлога утврђених овим законом и задружним правилима.

Одлуку о искључењу задругара доноси орган задруге одређен задружним правилима.

Одлука из става 2. овог члана обавезно садржи образложење и поуку о правном леку.

Против одлуке о искључењу задругар може поднети жалбу скупштини задруге, у року од 15 дана од дана пријема одлуке.

Скупштина задруге је дужна да донесе одлуку по жалби на првој наредној седници.

Ако скупштина задруге одлуку по жалби задругара не донесе у року из става 5. овог члана, сматраће се да је жалба усвојена.

Статус задругара престаје даном истека рока за подношење жалбе, односно даном доношења одлуке скупштине задруге којом је жалба одбијена.

Права и обавезе задругара у случају престанка статуса задругара

Члан 31.

Даном престанка статуса задругара, престају права и обавезе задругара, осим права и обавеза утврђених овим законом и задружним правилима.

Задругар је дужан да, пре престанка статуса задругара, измири све своје обавезе према задрузи на начин и под условима који су одређени задружним правилима.

Уколико обавезе по закљученим уговорима и другим појединачним пословима са задругом доспевају након престанка статуса задругара, или нису измирене у року, задругар и задруга су дужни да испуне ове обавезе независно од тога да ли је статус задругара престао.

По престанку статуса задругара, задругар, односно његов наследник или правни следбеник има право на исплату, односно повраћај улога, на начин и у роковима одређеним задружним правилима.

Улози се не могу враћати пре престанка одговорности задругара за обавезе задруге.

Исплата улога врши се у новцу, ако задружним правилима није одређено да се вредност улога уместо исплате у новцу, може надокнадити у стварима, а на основу писаног споразума са задругаром.

Задруга врши исплату нераспоређене добити задругару коме је престао статус задругара, односно његовим наследницима или правним следбеницима најкасније у року од шест месеци по протеку пословне године у којој је задругар изгубио овај статус.

Књига задругара

Члан 32.

Задруга је дужна да води књигу задругара.

Начин вођења књиге задругара, прикупљање, држање, обрада и коришћење података о личности обавља се у складу са одредбама закона којим се уређује заштита података о личности.

У књигу задругара уписује се: лично име, јединствени матични број задругара, односно за странца број пасоша и држава издавања или број личне карте за странца у складу са законом којим се уређују услови за улазак, кретање и боравак странаца на територији Републике Србије, пословно име, адреса седишта, матични број правног лица у случајевима сложене задруге; датум стицања статуса задругара; врста, датум и износ уписаног улога задругара; датум и износ уплаћеног, односно унетог улога; датум, износ и начин плаћања чланарине; датум и начин престанка статуса задругара и датум исплате улога.

Задруга је дужна да трајно чува књигу задругара и да је редовно ажурира.

Задруга је дужна да књигу задругара држи у седишту задруге.

Задруге које послују са чланаринама дужне су да једном годишње, након одржане редовне седнице скупштине, Регистру доставе књигу задругара у електронском облику ради објаве на интернет страници Регистра.

Задругари имају право увида у књигу задругара и право на изводе из књиге задругара.

Повериоци задруге и друга овлашћена лица која имају правни интерес имају право увида у књигу задругара на основу писаног захтева.

По престанку задруге, по било ком основу, односно након брисања задруге из Регистра, законски заступник задруге или друго овлашћено лице, дужно је да књигу задругара преда надлежном архиву на територији на којој је основана задруга, у складу са одредбама закона којим се уређују обавезе органа, установа, предузећа и других правних лица у току чијег рада настаје регистратурски материјал и архивска грађа.

IV. УПРАВЉАЊЕ ЗАДРУГОМ И ОРГАНИ ЗАДРУГЕ

Управљање задругом

Члан 33.

Задругом управљају задругари.

У управљању задругом, задругари имају једнако право гласа по принципу „један задругар - један глас” у скупштини задруге.

Органи задруге

Члан 34.

Органи задруге су: скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор.

На одговорност чланова органа задруге према задрузи, сходно се примењују одредбе закона којима се уређује положај привредних друштава, у делу којим се уређују посебне дужности према друштву, ако овим законом није другачије предвиђено.

Председник скупштине, председник и чланови управног одбора, надзорног одбора и директор, бирају се на време одређено задружним правилима, које не може бити дуже од пет година, уз могућност поновног избора.

У задрузи која има мање од 20 задругара, задружним правилима може да се одреди да функцију управног одбора и надзорног одбора врши скупштина задруге.

Услови за пуноважно одлучивање органа задруге

Члан 35.

Скупштина задруге, управни одбор и надзорни одбор, могу пуноважно да одлучују ако су њихове седнице уредно сазване у складу са задружним правилима.

Скупштина задруге, управни одбор и надзорни одбор, могу пуноважно одлучивати ако седници присуствује више од половине од укупног броја чланова, а одлуке се доносе већином гласова од укупног броја присутних чланова, ако овим законом није другачије одређено.

Начин одлучивања

Члан 36.

Изузетно од члана 35. став 2. овог закона:

1) о статусним променама, продаји непокретне имовине, усвајању измена и допуна оснивачког акта и задружних правила надлежни орган задруге одлучује већином гласова од укупног броја задругара;

2) о покретању поступка ликвидације надлежни орган задруге одлучује двотрећинском већином од укупног броја задругара.

1. Скупштина задруге

Састав и надлежност

Члан 37.

Скупштину задруге чине сви задругари.

Скупштина задруге је највиши орган задруге.

Скупштина задруге:

1) доноси оснивачки акт;

2) доноси задружна правила;

3) усваја измене и допуне оснивачког акта и задружних правила;

4) одлучује о промени седишта, пословног имена, претежној делатности, врсти задруге, образовању или гашењу огранака задруге;

5) одлучује о статусним променама и престанку задруге;

6) одлучује о оснивању привредног друштва или другог правног лица;

7) одлучује о повећању и смањењу основног капитала задруге;

8) одлучује о образовању или гашењу фондова за различите намене, висини издвајања и располагању средствима фондова;

9) утврђује пословну политику и усваја годишњи извештај о пословању и спровођењу пословне политике;

10) усваја план рада, финансијски план и програм развоја;

11) усваја финансијске извештаје;

12) одлучује о расподели добити и покрићу губитака;

13) доноси инвестиционе одлуке;

14) бира и разрешава директора задруге;

15) одлучује о обављању задружне ревизије и избору ревизијског савеза;

16) разматра коначан извештај о обављеној задружној ревизији и поступке предузете за отклањање евентуално уочених неправилности констатованих у извештају задружног ревизора;

17) одлучује о покретању поступка ликвидације;

18) одлучује о располагању имовином;

19) одлучује о именовању и разрешењу ликвидационог управника;

20) бира и разрешава из редова задругара чланове управног и надзорног одбора, као и председника скупштине;

21) доноси пословник о свом раду;

22) одлучује о другим питањима у складу са овим законом и задружним правилима.

Изузетак од става 3. тачка 13) овог члана, јесу стамбене задруге, код којих инвестиционе одлуке у вези са обављањем њихове делатности доноси управни одбор.

Скупштина задруге има председника, кога бирају између себе задругари.

Начин рада

Члан 38.

Седнице скупштине задруге могу бити редовне и ванредне.

Редовна седница скупштина задруге одржава се једном годишње, а пре истека законског рока за предају редовних годишњих финансијских извештаја.

Ванредна седница скупштине задруге одржава се по потреби или када је то одређено задружним правилима.

Седницу скупштине задруге сазива председник скупштине.

Председник скупштине задруге дужан је да сазове ванредну седницу скупштине задруге и на захтев директора, управног одбора, надзорног одбора или на захтев трећине задругара задруге, ако задружним правилима није друкчије одређено.

Уколико председник скупштине задруге није у могућности или одбије да на основу захтева из става 5. овог члана сазове скупштину задруге, скупштину може сазвати и сам подносилац захтева из става 5. овог члана.

Представљање у скупштини задруге

Члан 39.

Ако задруга има више од 100 задругара, задружним правилима може се одредити начин њиховог представљања у скупштини.

Представник задругара не може бити лице које није задругар.

Представници не могу одлучивати о статусним променама задруге, престанку задруге и располагању имовином задруге.

Представнике у скупштини бирају задругари личним изјашњавањем на скупштини задруге, а скупштина задруге потврђује њихово овлашћење за представљање усвајањем предлога задругара.

Представници чланова задруге бирају се на време које не може бити дуже од пет година уз могућност поновног избора.

Изузетно од става 3. овог члана, код стамбених и студентско-омладинских задруга које имају више од 50 чланова, представници могу одлучивати о свим питањима, ако је то предвиђено задружним правилима.

2. Управни одбор

Састав и избор

Члан 40.

Управни одбор састоји се од најмање три члана.

Број чланова, начин избора и разрешење чланова управног одбора уређује се задружним правилима.

Чланове управног одбора бира скупштина задруге из реда задругара.

За члана управног одбора не може бити биран председник скупштине, чланови надзорног одбора и директор задруге.

Управни одбор има председника, кога бирају између себе чланови управног одбора.

Надлежност

Члан 41.

Управни одбор:

1) предлаже и спроводи пословну политику и припрема извештаје о спровођењу пословне политике;

2) разматра и предлаже план рада, финансијски план и програм развоја;

3) разматра и предлаже извештај о пословању;

4) разматра и предлаже усвајање финансијских извештаја;

5) предлаже скупштини расподелу добити и начин покрића губитака;

6) припрема предлоге одлука за скупштину задруге и спроводи одлуке скупштине задруге;

7) предлаже скупштини избор и разрешење директора задруге;

8) предлаже скупштини доношење инвестиционих одлука;

9) предлаже скупштини одлуке о располагању имовином у складу са задружним правилима;

10) доноси пословник о свом раду;

11) доноси одлуке и обавља и друге послове, у складу са овим законом и задружним правилима.

Изузетак од става 1. тачка 8) овог члана, су стамбене задруге, код којих инвестиционе одлуке доноси управни одбор.

Одговорност

Члан 42.

Чланови управног одбора дужни су да врше своју функцију савесно, поштено и одговорно према задрузи, са пажњом доброг привредника и у складу са интересима задруге и задругара.

Чланови управног одбора одговорни су, у складу са законом, за штету коју проузрокују задрузи.

3. Надзорни одбор

Састав и избор

Члан 43.

Надзорни одбор састоји се од најмање три члана.

Број чланова, начин избора и разрешење чланова надзорног одбора уређује се задружним правилима.

Чланове надзорног одбора бира скупштина задруге из реда задругара.

За члана надзорног одбора не може бити биран председник, чланови управног одбора, директор задруге и председник скупштине.

Надзорни одбор има председника, кога бирају међу собом чланови надзорног одбора, већином од укупног броја чланова.

Надлежност

Члан 44.

Надзорни одбор:

1) врши надзор над радом управног одбора и директора;

2) прегледа финансијске и друге извештаје и извештаје о пословању и извештава скупштину задруге о финансијским извештајима задруге;

3) контролише усклађеност пословања задруге са законом и задружним правилима и принципима;

4) ангажује, по потреби, друга стручна лица за одговарајућу област када је то потребно ради стручне анализе финансијских и других извештаја и извештаја о пословању задруге;

5) подноси извештај задругарима на свакој годишњој скупштини задруге, а по потреби и на ванредној скупштини задруге када сматра да је то потребно или када то затражи скупштина, управни одбор или директор задруге;

6) доноси пословник о свом раду;

7) обавља и друге послове, у складу са овим законом и задружним правилима.

Овлашћења

Члан 45.

Управни одбор и директор задруге, дужни су да надзорном одбору дају сва обавештења и податке о пословању задруге, као и да му омогуће увид у документацију задруге и несметан рад.

Надзорни одбор дужан је да поднесе захтев за сазивање седнице скупштине задруге, ако у вршењу надзора утврди да су повређени интереси задруге, а нарочито ако утврди неправилности у раду и пословању задруге или теже кршење закона, задружних правила или одлука скупштине задруге.

Одговорност

Члан 46.

Чланови надзорног одбора дужни су да врше своју функцију савесно, поштено и одговорно према задрузи, са дужном пажњом и у складу са интересима задруге и свих њених чланова.

Чланови надзорног одбора одговорни су, у складу са законом, за штету коју проузрокују задрузи.

4. Директор

Члан 47.

Директор задруге не мора да буде из редова задругара задруге.

Надлежни орган задруге је дужан да изабере директора задруге.

Надлежност

Члан 48.

Директор:

1) заступа задругу;

2) организује рад и води пословање задруге;

3) стара се о законитости и одговара за законитост рада задруге;

4) припрема план рада и програм развоја;

5) припрема и подноси извештај о пословању;

6) припрема и подноси финансијске извештаје;

7) извршава одлуке скупштине, управног одбора и надзорног одбора и

8) обавља и друге послове, у складу са овим законом и задружним правилима.

Вршилац дужности

Члан 49.

Ако директор задруге није изабран, скупштина задруге је дужна да изабере вршиоца дужности директора на период који не може бити дужи од годину дана.

Разлози за разрешење и одговорност

Члан 50.

Директор може бити разрешен из разлога који су прописани законом којим се одређује правни положај привредних друштава, односно из разлога одређених задружним правилима.

Директор је одговоран, у складу са законом, за штету коју проузрокује задрузи.

Ограничење избора и забрана конкуренције

Ограничење избора

Члан 51.

За председника и чланове управног одбора, надзорног одбора, директора и председника скупштине, не може бити бирано лице које је осуђено за кривично дело против привреде, током периода од пет година рачунајући од

дана правноснажности пресуде, с тим да се у тај период не урачунава време проведено на издржавању казне затвора, као и лице коме је изречена мера безбедности забране обављања делатности која представља делатност задруге, за време док траје таква забрана.

Забрана конкуренције

Члан 52.

Председник и чланови управног одбора, надзорног одбора и директор задруге, председник скупштине и запослени у задрузи, не могу да буду задругари, запослени или лица која на основу уговора имају овлашћење да управљају пословима друге задруге исте или сличне делатности, односно не могу имати више од 20% удела у власништву у привредном друштву или у другом правном лицу које обавља исту или сличну делатност као задруга, осим ако су власничка права стекли по основу бесплатне поделе акција у складу са законом којим се уређује приватизација.

V. ИМОВИНА И ПОСЛОВАЊЕ ЗАДРУГЕ

Имовина задруге

Члан 53.

Имовину задруге чине, право својине на покретним и непокретним стварима, новчаним средствима, хартијама од вредности и друга имовинска права које је задруга стекла пословањем или другим правним послом и представља имовину у задружној својини.

Имовина задруге образује се из улога или чланарине задругара, средстава остварених радом и пословањем задруге и средстава које је задруга стекла на други дозвољен начин.

Имовина задруге је у задружној својини.

Задруга управља, користи и располаже својом имовином, у складу са законом, уговором о оснивању, односно задружним правилима.

У случају продаје непокретне имовине у задружној својини, средства остварена од продаје те имовине не могу се поделити задругарима и запосленима, односно не могу се исплаћивати задругарима или запосленима по основу чланства у задрузи, улога или по правима из радног односа.

Пословање задруге

Члан 54.

Задруга послује у своје име и за свој рачун, у своје име и за рачун задругара или у име и за рачун задругара, а у складу са уговором о оснивању, односно задружним правилима.

Задруга у свом пословању користи имовину задруге, а може да користи рад задругара и средства у својини задругара и других правних и физичких лица на основу посебно закљученог уговора, у складу са законом и задружним правилима.

Задруга може, у оквиру регистроване делатности, односно делатности одређене у оснивачком акту да обавља послове и са лицима која нису задругари и за њих, на начин и у обиму којим се не доводе у питање задружни принципи и циљеви њене делатности, у складу са посебно закљученим уговором и задружним правилима.

Одговорност за обавезе

Члан 55.

Задруга у правном промету одговара за своје обавезе целокупном својом имовином.

Задругар одговара за обавезе задруге до висине свог улога.

Злоупотребе задруге

Члан 56.

Задругари одговарају према трећим лицима лично, сопственом имовином, за обавезе задруге ако злоупотребе задругу за незаконите или преварне радње или ако са имовином задруге располажу као са сопственом имовином.

Вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја

Члан 57.

Задруга води пословне књиге, саставља и подноси финансијске извештаје, на начин и под условима који су прописани законом којим се уређује рачуноводство.

Ревизија финансијских извештаја задруге, врши се у складу са законом којим се уређује ревизија.

VI. ФОНДОВИ, РАСПОДЕЛА ДОБИТИ И ПОКРИЋЕ ГУБИТАКА

Члан 58.

Задруга може да оснује задружни фонд који се користи за инвестиције или повећање обртних средстава задруге.

Задруга може да оснује и резервни фонд из кога се средства користе за покриће губитака задруге и исплату улога задругара, као и за друге сврхе.

Скупштина задруге одлучује о висини издвајања средстава у задружни фонд, резервни фонд и друге фондове, као и о располагању средствима фондова.

Расподела добити

Члан 59.

О расподели годишње добити, одлучује скупштина задруге по усвајању финансијских извештаја.

Добит из става 1. овог члана распоређује се следећим редом:

1) за покриће губитака пренетих из ранијих година;

2) за фондове за различите намене, ако су образовани;

3) за исплату нето добити или приписивање добити улозима задругара, осим у случају задруга које послују са чланарином.

Износ нераспоређене добити преноси се у наредну пословну годину или се користи за унапређење задруге.

Задругар учествује у расподели добити сразмерно величини свог улога у задрузи и вредности извршеног промета преко задруге у складу са установљеним принципима расподеле добити уређеним задружним правилима.

Право задругара на учешће у добити постоји само за време трајања статуса члана задруге.

Покриће губитака

Члан 60.

Губитак се покрива из средстава нераспоређене добити из ранијих година.

Ако се губитак не може покрити из средстава нераспоређене добити из ранијих година, покрива се из резервног фонда уколико га је задруга образовала.

Ако се губитак не може покрити из средстава резервног фонда и нераспоређене добити, покрива се из других фондова за различите намене или смањењем основног капитала задруге, у складу са задружним правилима.

VII. ПРЕСТАНАК ЗАДРУГЕ

Основи за престанак задруге

Члан 61.

Задруга престаје да постоји брисањем из Регистра, по основу:

1) спроведеног поступка ликвидације или принудне ликвидације у складу са законом којим су уређени ови поступци;

2) спроведеног поступка стечаја у складу са законом којим се уређује стечај;

3) статусне промене која има за последицу престанак задруге.

Ликвидација

Члан 62.

Поступак ликвидације задруге покреће се одлуком скупштине задруге.

Одлуку из става 1. овог члана, доноси скупштина задруге двотрећинском већином од укупног броја гласова свих задругара задруге, о чему обавештава задружни савез чији је члан.

Када задруга престаје у смислу става 1. овог члана, скупштина задруге не може одлучити о престанку задруге, ако се најмање пет задругара, пре доношења одлуке о престанку задруге, писаним путем изјасне да задруга не престаје.

У случају из става 3. овог члана, гласа се јавно, на тај начин што се сваки задругар лично изјашњава о престанку задруге, а за задругаре који су гласали за престанак задруге, сматра се да су из ње иступили.

На имовину задруге у задружној својини која преостане после ликвидације сходно се примењују одредбе закона којим се уређује стечај у делу који се односи на поступање са вишком деобне масе.

Принудна ликвидација

Члан 63.

Принудна ликвидација покреће се:

1) на основу правноснажне одлуке суда или другог органа;

2) ако је против задруге изречена мера забране обављања делатности, због тога што не испуњава услове за обављање делатности, а у року

одређеном у изреченој мери не испуни те услове, односно не промени делатност, нити отпочне поступак добровољне ликвидације;

3) ако се број задругара смањи испод законом прописаног минимума, а у року од шест месеци се број задругара не повећа и Регистру се не пријаве нови задругари;

4) ако се новчани део основног капитала смањи испод прописаног минимума, а у року од шест месеци се не повећа на минимум прописан овим законом;

5) ако није организована у складу са овим законом, задружним правилима и принципима.

У случају из става 1. тач. 1) и 2) овог члана регистратор који води Регистар покреће поступак принудне ликвидације по службеној дужности, а по пријему обавештења од органа који је донео правноснажну одлуку или обавештења од органа који је изрекао меру забране обављања делатности, да задруга није у остављеном року испунила потребне услове.

У случају из става 1. тачка 5) овог члана регистратор који води Регистар покреће поступак принудне ликвидације по службеној дужности, а на основу обавештења надлежног Ревизијског савеза.

Стечај

Члан 64.

На поступак стечаја задруге сходно се примењују одредбе закона којим се уређује стечај.

Статусне промене

Члан 65.

Статусна промена задруге у смислу овог закона је припајање, спајање, подела и издвајање, о чему одлуку доноси скупштина задруге.

Статусне промене задруга су дозвољене ако у њима учествују или из њих настају искључиво задруге.

Губитак својства правног лица

Члан 66.

Задруга губи својство правног лица брисањем из Регистра.

VIII. СЛОЖЕНА ЗАДРУГА

Члан 67.

Сложена задруга је правно лице које представља посебан облик организовања задруга, које пословањем на задружним принципима остварује економске, социјалне и културне интересе и обавља послове које јој уговором о оснивању и задружним правилима пренесу оснивачи.

Сложену задругу могу основати најмање две задруге.

Представљање у органима сложене задруге, оснивачи уређују оснивачким актом и задружним правилима у складу са овим законом.

Задруга из става 1. овог члана стиче својство правног лица уписом у Регистар са обавезом да у свом пословном имену садржи речи: „сложена задруга”, назив и седиште задруге као и врсту задруге.

На сложене задруге сходно се примењују одредбе овог закона, у делу који се односи на оснивање, пословање и регистрацију задруга.

IX. ЗАДРУЖНИ САВЕЗ

Члан 68.

Задружни савез је самостална, интересна, пословна и стручна организација, коју оснивају задруге и други задружни савези ради остваривања, усклађивања, унапређивања, пословног повезивања, заштите и заступања заједничких интереса задруга и задругара.

Оснивање

Члан 69.

Задружни савез је правно лице које оснивају задруге или други задружни савези.

Задружни савези се оснивају по врстама задруга, односно за одређену територију.

За оснивање новог задружног савеза потребно је најмање десет задруга.

Задружни савез стиче статус правног лица уписом у Регистар, у складу са законом којим се уређује поступак регистрације привредних субјеката.

Задружни савез оснива се на оснивачкој скупштини усвајањем правила задружног савеза, закључењем уговора о оснивању и избором органа.

Уговором о оснивању уређују се нарочито: услови и начин оснивања, задаци и послови савеза, пословно име, седиште и средства за рад задружног савеза.

Послови

Члан 70.

Послови задружног савеза су:

1) подстицање задругарства и унапређења задружних начела;

2) пружање стручне и друге помоћи задругама и задругарима приликом оснивања, пословања и престанка задруге;

3) заступање интереса задруга пред државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе, носиоцима јавних овлашћења и другим институцијама и организацијама;

4) покретање регулаторних иницијатива пред регулаторним телима;

5) представљање задруга у иностранству, остваривање сарадње са задругама и задружним асоцијацијама из иностранства;

6) послови арбитраже;

7) послови задружне ревизије у складу са законом;

8) организовање и подстицање стручног усавршавања, научно-истраживачког рада и информативно-издавачке и маркетиншке делатности од интереса за унапређење задругарства;

9) вођење евиденције о задругама (књига задруга) и задружне статистике;

10) управљање имовином у задружној својини која им је предата у складу са одредбама којима се регулише поступак стечаја, односно ликвидације;

11) обављање информативне и саветодавне функције према чланицама;

12) обављање послова посредничке и промотивне функције за своје чланице;

13) други послови, у складу са овим законом и правилима задружног савеза.

Поверавање послова

Члан 71.

Задруге могу да повере задружном савезу, чији су чланови, да у њихово име и за њихов рачун обавља одређене послове.

Органи задружног савеза

Члан 72.

Задружним савезом управљају чланови, преко својих представника.

Органи задружног савеза су: скупштина, управни одбор, надзорни одбор и председник.

Председник задружног савеза заступа задружни савез.

Скупштина задружног савеза доноси правила савеза.

Правила задружног савеза

Члан 73.

Правила задружног савеза садрже, нарочито:

1) пословно име и седиште задружног савеза;

2) задатке и послове задружног савеза;

3) услове и начин за стицање и престанак статуса члана задружног савеза;

4) права и обавезе задруге према задружном савезу и задружног савеза према задрузи;

5) одредбе о средствима за рад задружног савеза;

6) избор, опозив и делокруг органа задружног савеза, број чланова органа, мандат, као и начин сазивања и одлучивања органа;

7) заступање и представљање задружног савеза;

8) начин обављања стручних и других послова за задруге;

9) одредбе о јавности рада;

10) начин обавештавања задруга;

11) одредбе о општим актима задружног савеза и начин њиховог доношења и

12) одредбе о другим питањима од значаја за рад задружног савеза.

Књига задруга

Члан 74.

Задружни савез води књигу задруга својих чланова, која садржи пословно име и седиште задруге, односно задружног савеза, матични и порески идентификациони број члана задружног савеза, податке за задружну статистику и друге податке у складу са правилником о вођењу књиге задруга.

У књигу задруга уписују се статусне промене над чланицама, привремено или трајно обустављање пословања, покретање стечајног поступка и други битни елементи за правни статус чланица.

Подаци за књигу задругара достављају се задружном савезу у року од 30 дана од дана уписа у Регистар, а подаци за задружну статистику у року од 30 дана од дана предаје завршног рачуна за претходну годину.

Задружни савез је дужан да уредно води и трајно чува књигу задруга.

Задружни савез код којег је извршен упис података у књигу задруга дужан је да изда потврду о извршеном упису.

Задружни савези су дужни, да на захтев државних органа достављају податке из књига задруга задружног савеза.

Средства за рад задружног савеза

Члан 75.

Средства за рад задружног савеза обезбеђују се у складу са уговором о оснивању, односно правилима задружног савеза.

X. РЕГИСТРАЦИЈА ЗАДРУГЕ И ЗАДРУЖНИХ САВЕЗА

Регистрација задруга и задружних савеза

Члан 76.

У Регистар се региструју оснивање, промене података о задругама и задружним савезима и њихов престанак.

Регистрација задруга и задружних савеза, односно регистрација података и докумената прописаних овим законом обавља се у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Задруга односно задружни савез може да отпочне са обављањем делатности од момента регистрације у Регистар.

Подаци који се уписују у Регистар

Члан 77.

У Регистар се региструју следећи подаци о задрузи:

1) ознака врсте задруге;

2) пословно име;

3) адреса седишта;

4) датум и време оснивања;

5) датум и време промена;

6) матични број додељен од стране Републичког завода за статистику;

7) пореско-идентификациони број (ПИБ);

8) шифра и опис претежне делатности;

9) бројеви рачуна у банкама;

10) лично име и јединствен матични број задругара који је физичко лице, односно пословно име, адреса седишта и матични број задруге која је правно лице у случајевима сложене задруге;

11) лично име и јединствен матични број директора или вршиоца дужности директора;

12) лично име и јединствен матични број заступника и границе његових овлашћења;

13) податак о томе да ли се задруга оснива/послује са улозима или са чланаринама;

14) податке о улогу сваког појединог задругара.

У Регистар се региструју следећи подаци о задрузи, ако постоје:

1) лично име и јединствен матични број чланова управног одбора, односно надзорног одбора;

2) подаци о огранку задруге;

3) адреса за пријем поште;

4) скраћено пословно име;

5) пословно име на страном језику.

У Регистар се региструју и:

1) подаци о ликвидацији и стечају задруге, у складу са законом;

2) забележбе података од значаја за правни промет задруге.

У Регистар се региструју и други подаци о задрузи у складу са законом.

У Регистар се региструју и све промене података о задрузи садржаних у Регистру.

Изузетно од става 5. овог члана, задруге које послују са чланарином у обавези су да упишу у Регистар само оснивање и промене оснивача, а не и свих чланова задруге.

Ако се у Регистар региструју подаци који се односе на страно правно или физичко лице, уместо матичног броја Регистар садржи, за страно физичко лице број његовог пасоша и државу издавања или број личне карте за странца у складу са законом којим се уређују услови за улазак, кретање и боравак странаца на територији Републике Србије, а за страно правно лице државу седишта, адресу седишта и број под којим се то правно лице води у матичном регистру.

У Регистар се региструју следећи подаци о задружном савезу:

1) пословно име;

2) адреса седишта;

3) датум и време оснивања;

4) датум и време промена;

5) матични број додељен од стране Републичког завода за статистику;

6) пореско-идентификациони број (ПИБ);

7) шифра и опис претежне делатности;

8) бројеви рачуна у банкама;

9) пословно име, седиште и матични број оснивача односно члана задружног савеза;

10) лично име и јединствен матични број председника задружног савеза;

11) лично име и јединствен матични број чланова управног одбора;

12) лично име и јединствен матични број чланова надзорног одбора;

13) забележбе података од значаја за правни промет задружног савеза;

14) престанак задружног савеза.

У Регистар се региструју и други подаци о задружном савезу у складу са законом.

У Регистар се региструју и све промене података о задружном савезу садржаних у Регистру.

Ако се у Регистар региструју подаци који се односе на страно правно или физичко лице, уместо матичног броја Регистар садржи, за страно физичко лице број његовог пасоша и државу издавања или број личне карте за странца у складу са законом којим се уређују услови за улазак, кретање и боравак странаца на територији Републике Србије, а за страно правно лице број под којим се то правно лице води у матичном регистру и држава тог регистра.

Регистрација и објава докумената

Члан 78.

У Регистар се региструју следећа документа задруге, односно задружног савеза:

1) оснивачки акт;

2) измене оснивачког акта и пречишћен текст тог документа након сваке такве измене;

3) задружна правила односно правила задружног савеза;

4) измене задружних правила односно правила задружног савеза и пречишћен текст тог документа након сваке такве измене;

5) књигу задругара у папирном или електронском облику за задруге које послују са чланарином.

Задруга је дужна да Регистру ради објаве, у складу са овим законом, достави:

1) књигу задругара у електронском облику;

2) закључак са оценом и образложењем из коначног извештаја задружног ревизора.

Сходна примена одредби о регистрацији

Члан 79.

Одредбе овог закона којима је уређена регистрација задруга, сходно се примењују и на сложене задруге.

XI. ЗАДРУЖНА РЕВИЗИЈА

Појам задружне ревизије

Члан 80.

Задружна ревизија је контрола усклађености пословања, управљања и организовања задруге са одредбама овог закона, задружним принципима и задружним вредностима.

Поред контролне функције, задружна ревизија има превентивну и инструктивну функцију у циљу заштите интереса задруга, задругара и унапређења задругарства.

Обвезник задружне ревизије

Члан 81.

Обвезник задружне ревизије је задруга.

Врсте задружне ревизије и обавезност задружне ревизије

Члан 82.

Задружна ревизија је обавезна за све задруге и може бити редовна и ванредна.

Редовна задружна ревизија обавља се на захтев задруге, сваке две године.

Ванредна задружна ревизија обавља се по потреби.

Задруга је дужна да се подвргне ванредној задружној ревизији из става 3. овог члана, на захтев: било ког органа задруге, најмање 50 задругара, односно најмање 30% задругара, ако задружним правилима није одређен већи број задругара, задружног савеза чији је члан, надлежних министарстава и поверилаца задруге.

Ревизијски савез

Члан 83.

Задружну ревизију обавља задружни савез (у даљем тексту: Ревизијски савез), који поседује дозволу издату од стране министарства надлежног за послове задруга (у даљем тексту: Министарство), а у складу са одредбама овог закона.

Услови за задружни савез

Члан 84.

Задружну ревизију може да обавља организационо и технички адекватно опремљен задружни савез, који испуњава следеће услове:

1) да је основан и регистрован у складу са одредбама овог закона;

2) да користи одговарајући пословни простор и друга средстава за ефикасно обављање задружне ревизије;

3) да има уговор о раду или је ангажовао по другом основу најмање два лица, од којих је најмање једно лице високе стручне спреме које испуњава услове за обављање задружне ревизије.

Услови за ревизора

Члан 85.

Да би лице из члана 84. став 1. тачка 3) овог закона (у даљем тексту: задружни ревизор) могло да обавља послове задружне ревизије мора да испуњава следеће услове:

1) да има стечено високо образовање на студијама другог степена у складу са законом којим се уређује високо образовање, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године;

2) да има најмање три године практичног радног искуства у области задругарства на пословима са високом стручном спремом;

3) да поседује потврду надлежног задружног савеза да испуњава услове у погледу стручности за обављање послова задружне ревизије;

4) да није осуђиван за кривична дела која га чине недостојним за обављање ових послова.

Дозвола за обављање задружне ревизије

Члан 86.

Захтев за издавање дозволе за обављање задружне ревизије задружни савез подноси Министарству.

Уз захтев задружни савез подноси:

1) доказе о испуњености услова из чл. 84. и 85. овог закона;

2) општи акт о обављању задружне ревизије.

Општим актом о обављању задружне ревизије из става 2. тачка 2) овог члана, дефинише се: достављање позива задругама да приступе ревизији, закључивање уговора о обављању задружне ревизије, поступак обављања задружне ревизије, предмет задружне ревизије, садржина извештаја о задружној ревизији, дефинисање налога задружног ревизора за исправљање утврђених неправилности, дефинисање закључка и оцене задружног ревизора, поступање са документацијом у вези са задружном ревизијом и чувањем пословне тајне и друга питања од значаја за обављање задружне ревизије.

Министарство може да захтева и другу документацију на основу које је могуће утврдити да ли је задружни савез организационо и технички опремљен за обављање задружне ревизије.

Члан 87.

На основу захтева задружног савеза из члана 86. овог закона, Министарство доноси решење којим се издаје дозвола за обављање задружне ревизије или се захтев за издавање дозволе одбија.

Дозвола за обављање задружне ревизије може се одузети решењем Министарства, уколико задружни савез не испуњава услове за обављање задружне ревизије прописане овим законом.

Против решења из ст. 1. и 2. овог члана, не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор у складу са законом.

Уговор о обављању задружне ревизије

Члан 88.

Уговором о обављању послова задружне ревизије, уређују се међусобна права и обавезе Ревизијског савеза и задруге.

Уговор из става 1. овог члана мора бити закључен у писаном облику.

Поред елемената прописаних законом којим се уређују облигациони односи, уговор из става 1. овог члана мора да садржи и:

1) назив и седиште Ревизијског савеза и лично име задружног ревизора;

2) временски период у коме ће се обавити задружна ревизија и врсту задружне ревизије која се обавља;

3) укупну цену за услугу обављања задружне ревизије која не може бити већа од износа половине месечне минималне зараде на територији Републике Србије у тренутку закључења уговора;

4) одредбу која се односи на обавезу задружног ревизора и Ревизијског савеза да чувају као поверљиве све податке, чињенице и околности до којих су дошли током обављања задружне ревизије.

Ревизијски савез не може уговорене послове задружне ревизије да уступа другим ревизијским савезима.

Члан 89.

Задружна ревизија се може обављати у просторијама задруге, односно у просторијама Ревизијског савеза.

Обавезе задруге, задружног ревизора и Ревизијског савеза у поступку задружне ревизије

Члан 90.

Задруга је дужна да задружном ревизору стави на располагање потребна документа и пружи информације и објашњења која су по оцени задружног ревизора неопходни за обављање задружне ревизије и сачињавање извештаја о обављеној задружној ревизији.

Задруга је дужна да задружном ревизору омогући да учествује у раду седнице скупштине и других органа задруге, давањем одговора и мишљења о свим питањима која су предмет задружне ревизије.

Члан 91.

Задружни ревизор не може да обавља ревизију у задрузи у којој је задругар или је у њој запослен.

Члан 92.

Задружни ревизор је дужан да састави писани извештај о обављеној задружној ревизији који садржи оцену да ли задруга послује у складу са одредбама овог законом, задружним принципима и вредностима, са образложењем.

Извештај из става 1. овог члана садржи и:

- опште податке о задрузи која је предмет задружне ревизије;
- лично име задружног ревизора који је обавио ревизију и лична имена лица која су присуствовала ревизији, време и место вршења задружне ревизије;
- податке о врсти ревизије;
- уочене неправилности у раду задруге, са образложењем;
- неправилности које су отклоњене у току задружне ревизије;
- неправилности које треба отклонити и рокове;

- мере, упутства и инструкције које је ревизор давао у току задружне ревизије;
- датум сачињавања извештаја о задружној ревизији;
- упутство о правном леку.

Задружни ревизор је дужан да на захтев задруге пружи додатна објашњења у вези са предметом извештаја.

Члан 93.

Извештај из члана 92. овог закона, са оценом и образложењем, задружни ревизор је дужан да достави у року од 15 дана од дана обављене задружне ревизије, задрузи која је подвргнута задружној ревизији, задружном савезу чији је члан и Ревизијском савезу.

Члан 94.

Директор задруге која је била предмет задружне ревизије, дужан је да у року од 15 дана од дана достављања извештаја о задружној ревизији, упозна чланове управног и надзорног одбора задруге, односно скупштину задруге у оним случајевима када задруге немају управни и надзорни одбор, са садржајем извештаја о задружној ревизији.

Члан 95.

Задруга може Ревизијском савезу доставити приговор на извештај о обављеној задружној ревизији из члана 92. овог закона, у року од 20 дана од дана пријема извештаја.

О приговору задруге одлучује управни одбор Ревизијског савеза у року од 15 дана.

Ако управни одбор Ревизијског савеза усвоји приговор задруге, задружни ревизор је дужан да извештај исправи и достави задрузи у року од седам дана.

Извештај о обављеној задружној ревизији постаје коначан: даном истека рока за достављање приговора, даном када задруга прими одговор управног одбора Ревизијског савеза о одбијању приговора, као и даном када задруга прими исправљен извештај о задружној ревизији из става 3. овог члана.

Задруга је дужна да закључак из коначног извештаја задружног ревизора из става 4. овог члана са оценом и образложењем достави Регистру ради објављивања.

Члан 96.

Задруга је дужна да, у року од 60 дана од дана када је извештај о обављеној ревизији постао коначан поступи по налазима и мишљењу из извештаја и да о томе обавести задружног ревизора, задружни савез чији је члан и Ревизијски савез.

Члан 97.

На редовној годишњој скупштини задруге, директор задруге је дужан да представи коначан извештај о обављеној задружној ревизији и поступке предузете за отклањање евентуалних уочених неправилности констатованих у извештају задружног ревизора.

Члан 98.

Уколико задружни ревизор оцени да је учињено кривично дело, привредни преступ или прекршај, дужан је да о томе обавести управни одбор Ревизијског савеза који, на основу коначног извештаја задружног ревизора,

одлучује о подношењу пријаве надлежном органу, односно о захтеву за покретање поступка.

По добијању коначног извештаја задружног ревизора о обављеној задружној ревизији и обавештења задруге о поступању по налазима и мишљењима из извештаја задружног ревизора, управни одбор Ревизијског савеза доноси одлуку о евентуалном покретању поступка ликвидације задруге у складу са чланом 63. овог закона, о чему је дужан да обавести Министарство.

Трошкови задружне ревизије

Члан 99.

Трошкове редовне задружне ревизије сноси задруга.

Уколико се у извештају о обављеној ванредној задружној ревизији установи да је захтев за ванредном ревизијом био основан на основу утврђених неправилности, коначне трошкове ванредне ревизије сноси задруга, а уколико у ванредној ревизији нису утврђене неправилности, трошкове сносе лица која су тражила ванредну ревизију, односно ова лица су дужна да рефундирају задрузи трошкове ванредне задружне ревизије, које је задруга платила пре обављања ванредне задружне ревизије.

Обавезе Ревизијског савеза према Министарству

Члан 100.

Ревизијски савез је дужан да до 31. јануара текуће године, Министарству достави извештај о обављању послова задружне ревизије за претходну годину који садржи:

1) списак поднетих захтева задруга за обављање редовне и ванредне задружне ревизије;

2) списак обављених редовних и ванредних задружних ревизија;

3) доказе којим се потврђује да Ревизијски савез и ревизор и даље испуњавају услове из чл. 84. и 85. овог закона, за обављање послова задружне ревизије;

4) списак задруга које нису поступиле по налогу ревизора и ревизијског савеза;

5) списак задруга за које је поднета пријава надлежном органу за кривично дело, привредни преступ или прекршај;

6) друге информације од значаја за рад Ревизијског савеза.

Члан 101.

Министарство за послове задруга врши надзор над спровођењем задружне ревизије.

XII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступ

Члан 102.

Новчаном казном од 50.000 до 3.000.000 динара, казниће се за привредни преступ задруга, односно задружни савез, ако обавља делатност без уписа у Регистар (члан 5.).

За радње из става 1. овог члана, казниће се и одговорно лице у задрузи, односно задружном савезу, новчаном казном од 20.000 до 200.000 динара.

Новчаном казном од 100.000 до 3.000.000 динара, казниће се за привредни преступ задруга:

1) ако нема изабраног директора (члан 47.);

2) ако нема изабраног вршиоца дужности директора (члан 49.);

3) ако располаже имовином у задружној својини супротно одредбама члана 53. овог закона;

4) ако се својом кривицом не подвргне редовној или ванредној задружној ревизији (члан 82.).

За радње из става 3. тачка 3) овог члана, казниће се одговорно лице у задрузи новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара.

За радње из става 3. тач. 1), 2) и 4) овог члана, казниће се и одговорно лице у задрузи, новчаном казном од 20.000 до 200.000 динара.

Прекршаји

Члан 103.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара, казниће се за прекршај задруга:

1) ако у пословном имену не садржи ознаку „задруга”, као и ознаку врсте задруге, име и седиште задруге (члан 7.);

2) ако не води, не држи у седишту задруге или не чува књигу задругара (члан 32);

3) ако Регистру не пријави податке односно документе које је по овом закону дужна да региструје, односно објави (чл. 77. и 78.);

4) ако ревизору не стави на располагање исправе и документацију и не пружи друге информације неопходне за обављање ревизије и састављање извештаја о извршеној ревизији (члан 90);

5) ако у року од 60 дана од дана када је извештај о обављеној ревизији постао коначан, не поступи по налазима и мишљењу из извештаја и о томе не обавести задружног ревизора, задружни савез чији је члан и Ревизијски савез (члан 96.).

За радње из става 1. овог члана, казниће се за прекршај и одговорно лице у задрузи, новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара, казниће се за прекршај друго правно лице, ако у пословном имену користи реч: „задруга” (члан 7.).

За радње из става 3. овог члана, казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

Члан 104.

Новчаном казном од 200.000 до 1.000.000 динара, казниће се за прекршај Ревизијски савез:

1) који до 31. јануара текуће године, не достави Министарству извештај о обављању послова задружне ревизије за претходну годину (члан 100.);

2) ако не достави Министарству одлуку о покретању поступка ликвидације (члан 98.).

За радње из става 1. овог члана, казниће се за прекршај и одговорно лице у Ревизијском савезу, новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара.

Новчаном казном из става 1. овог члана казниће се за прекршај задружни савез ако не води, не држи у седишту савеза или не чува књигу задруга (члан 74.).

За радње из става 3. овог члана, казниће се за прекршај и одговорно лице у задружном савезу, новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара.

Члан 105.

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај задружни ревизор:

1) ако на захтев задруге не пружи додатна објашњења задрузи у вези са предметом свог извештаја (члан 92.);

2) ако не састави и не достави у року писани извештај о обављеној ревизији задрузи која је подвргнута задружној ревизији, задружном савезу чији је члан и Ревизијском савезу (члан 93.).

XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Постојеће задруге и задружни савези

Члан 106.

Даном ступања на снагу овог закона, постојеће задруге и задружни савези настављају да раде, на начин и под условима под којима су уписани у Регистар.

Постојеће задруге и задружни савези дужни су да ускладе своју организацију, пословање и опште акте с одредбама овог закона најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Постојеће задруге и задружни савези дужни су да промене извршене у поступку усклађивања, а које су предмет регистрације, пријаве Регистру у року од 15 дана од дана њиховог настанка.

Регистратор који води регистар привредних субјеката ће у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона по службеној дужности и без доношења посебног акта, извршити брисање регистрованих података код задруга које у регистру имају уписан податак о имовини задруге која не представља улог задругара.

Започети поступци

Члан 107.

Поступци за враћање имовине задруге, односно задружног савеза, који су започети у складу са Законом о задругама („Службени лист СФРЈ”, број 3/90 и „Службени лист СРЈ”, број 24/94-др. закон), Законом о задругама („Службени лист СРЈ”, бр. 41/96 и 12/98 и „Службени гласник РС”, бр. 101/05-др.закон и 34/06) и Законом о начину и условима враћања имовине стечене радом и пословањем задруга и задругара после 1. јула 1953. године („Службени гласник СРС”, број 46/90), по захтеву задруге, односно задружног савеза до ступања на снагу овог закона, а који нису правоснажно окончани, окончаће се по одредбама наведених закона.

Правноснажни акт о враћању имовине или споразум о повраћају задружне имовине, који су донети у поступку из става 1. овог члана, представљају основ за упис задружне својине на тој имовини у корист задруге,

односно задружног савеза, у јавни регистар о непокретностима и правима на њима.

Уколико је предмет споразума из става 2. овог члана, пољопривредно земљиште, за упис задружне својине на предметном земљишту примењује се одредба члана 108. овог закона.

Упис задружне својине на непокретностима у друштвеној својини

Члан 108.

На пољопривредном земљишту на коме је израђен и потврђен попис земљишта у друштвеној својини, односно државној својини, у складу са Законом о претварању друштвене својине на пољопривредном земљишту у друге облике својине („Службени гласник РС”, бр. 49/92, 54/96 и 62/06-др. закон), и које је, на основу одређених исправа уписано као друштвена својина у јавни регистар о непокретностима и правима на њима, на захтев задруге, која је уписана као ималац права на том земљишту, уписаће се задружна својина, без поновне оцене исправа о стицању од стране надлежног органа за упис права на непокретностима.

Решење о упису задружне својине из става 1. овог члана, надлежни орган за упис права на непокретностима, доноси у року од 60 дана од дана подношења захтева из става 1. овог члана.

На пољопривредном земљишту које је уписано као друштвена својина у јавни регистар о непокретностима и правима на њима, на захтев задруге која је уписана као ималац права на том земљишту које је купила или стекла другим теретно правним послом и за које задруга поседује доказ о стицању, а на коме није израђен и потврђен попис земљишта у друштвеној својини, односно државној својини у складу са Законом о претварању друштвене својине на пољопривредном земљишту у друге облике својине, у јавни регистар о непокретностима и правима на њима, уписаће се задружна својина, на основу оцене исправа о стицању од стране надлежног органа за упис права на непокретностима. Уколико надлежни орган за упис права на непокретностима, у збирци исправа не поседује исправе по основу којих се утврђује да је пољопривредно земљиште задруга стекла теретним правним послом, задруга је у обавези да по акту надлежног органа, те исправе достави.

Члан 109.

На непокретностима које су на дан ступања на снагу овог закона уписане као друштвена или јавна својина, у јавни регистар о непокретностима и правима на њима, а за коју задруге, односно задружни савези поседују веродостојну исправу у смислу правноснажне одлуке органа државне управе, суда или споразум о повраћају имовине, којима је утврђена задружна својина у корист задруге, односно задружног савеза, надлежни орган за упис права на непокретностима, уписаће на захтев задруге, односно задружног савеза, задружну својину.

Уколико надлежни орган за упис права на непокретностима, у збирци исправа не поседује исправе по основу којих је утврђена задружна својина на непокретности из става 1. овог члана, задруга је у обавези да по акту надлежног органа, те исправе достави.

Члан 110.

На објектима који су на дан ступања на снагу овог закона у јавном регистру о непокретностима и правима на њима уписани као друштвена или

јавна својина, а на којима је као ималац права уписана задруга, односно задружни савез, на захтев задруге, односно задружног савеза, надлежни орган за упис права на непокретностима, уписаће задружну својину, уколико је употребна дозвола за те објекте издата на име уписане задруге, односно задружног савеза као инвеститора.

Уколико надлежни орган за упис права на непокретностима у збирци исправа не поседује употребну дозволу за предметне објекте, задруга је у обавези да по акту надлежног органа, те исправе достави.

На објектима на којима је на дан ступања на снагу овог закона, у јавни регистар о непокретностима и правима на њима уписана друштвена или јавна својина, а на којима је као ималац права уписана задруга, односно задружни савез, на захтев уписане задруге, односно задружног савеза, надлежни орган за упис права на непокретностима уписаће задружну својину, и то:

1) на објектима у градовима, односно насељима градског карактера изграђеним до 3. јуна 1948. године, када је ступила на снагу Основна уредба о грађењу („Службени лист ФНРЈ”, број 46/48);

2) на стамбеним зградама које су изграђене на селу до 21. марта 1961. године, када је ступио на снагу Закон о условима за изградњу стамбених зграда на селу („Службени гласник НРС”, број 7/61) или до ступања на снагу прописа о условима за изградњу стамбених зграда, уколико су их општински народни одбори донели у року прописаним тим законом;

3) на осталим врстама објеката који су изграђени на селу до 8. јула 1973. године, кад је ступио на снагу Закон о изградњи инвестиционих објеката („Службени гласник СРС”, број 25/73), односно до ступања на снагу општинске, односно градске одлуке уколико је иста донета у року прописаном тим законом.

Поступак и исправа за упис задружне својине

Члан 111.

Задруга, односно задружни савез, дужна је да у року од три године од дана ступања на снагу овог закона поднесе надлежном органу за упис права на непокретностима, захтев за упис задружне својине на објектима и земљишту, који су на дан ступања на снагу овог закона уписани као друштвена својина или јавна својина, у јавни регистар о непокретностима и правима на њима, а на којима у складу са чл. 108, 109. и 110. овог закона, одређено право полажу задруге или задружни савези.

Задруга, односно задружни савез, која води управни или судски поступак укључујући поступке по ванредним правним лековима, у вези са враћањем имовине задруге у складу са чланом 107. овог закона, дужна је да у року од три године од дана правноснажног окончања поступка, поднесе захтев за упис задружне својине за имовину над којом је утврђено право власништва задруге, односно право задруге на повраћај имовине.

Протеком рока из ст. 1. и 2. овог члана, на имовини која је уписана као друштвена својина на којој је ималац права задруга, а за коју није поднет захтев за упис права задружне својине или је тај захтев правноснажно одбијен у поступку доказивања задружне својине, надлежни орган за упис права на непокретностима, извршиће, по службеној дужности, на тој непокретности упис права јавне својине Републике Србије.

Члан 112.

Решење о упису задружне својине из чл. 108, 109. и 110. овог закона, надлежни орган за упис права на непокретностима, доставља задрузи и надлежном државном правобранилаштву.

Поступци приватизације

Члан 113.

На превођење друштвеног капитала у задругама у друге облике својине не примењују се прописи о приватизацији, те се даном ступања на снагу овог закона обустављају поступци приватизације покренути у задругама у ранијем периоду.

Ништавост располагања

Члан 114.

Задруга која је ималац права на имовини која је уписана, у јавни регистар о непокретностима и правима на њима, као друштвена својина, до уписа задружне својине, односно јавне својине, на предметној имовини по одредбама овог закона, не може да доноси одлуке о располагању том имовином.

Одлуке донете супротно ставу 1. овог члана, ништаве су.

Престанак важења ранијих закона

Члан 115.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе Закон о задругама („Службени лист СРЈ”, бр. 41/96 и 12/98 и „Службени гласник РС”, бр. 101/05-др. закон и 34/06) и Закон о задругама („Службени гласник СРС”, број 57/89 и „Службени гласник РС”, бр. 46/95 и 101/05-др. закон).

Ступање на снагу

Члан 116.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.